Dosarul nr. 2p/s-25/2024
2-24096697-26-2p/s-29082023

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

23 octombrie 2024 **or. Rîşcani**

Judecătoria Drochia
Sediul Rîşcani

Instaţa de judecată
în componenţă:
Preşedintele şedinţei,
Judecător Ion Rabei
Grefier Carolina Rusu

examinând, în şedinţă publică, cauza civilă la cererea înaintată de către Guțu Ala, născută la data de *****, IDNP *****, domiciliată în ***** persoane interesate Serviciul Fiscal de Stat, cu sediul în mun. Chișinău, str. Constantin Tănase, 9 și Primăria s. Aluniș, raionul Rîșcani, cu sediul în s. Aluniș, raionul Rîșcani cu privire la constatarea acceptării succesiunii,

C O N S T A T Ă

La data de 29 august 2024, Guțu Ala a depus cerere cu privire la constatarea acceptării succesiunii rămase după decesul lui Guțu Vasilii.

În motivarea acţiunii, Guțu Ala a indicat că, pe data de 14 martie 2017, a decedat bunelul ei, care dispunea de un teren agricol cu nr. cadastral *****, situat în satul Aluniș raionul Rîșcani. În perioada când Guțu Vasili era în viață, ultimul a testat averea sa ei. După decesul lui Guțu Vasili, ea a intrat în posesia patrimoniului acestuia și a depus o cerere la notar, privind deschiderea procedurii succesorale, însă a primit un refuz în acest sens, din motivul că au expirat mai mult de șase luni de la decesul lui,

iar ea nu s-a adresat în termenul prevăzut de lege.

Petiționara a indicat că la moment dorește să perfecționez toate actele corespunzătoare pentru înregistrarea dreptului sau de moștenitor. După decesul lui Guțu Vasili, ea a intrat nemijlocit în posesiunea patrimoniului succesoral și se consideră că a acceptat averea succesorală, deoarece ea a administrat patrimoniul acestuia. Astfel a acceptat moștenire de facto.

Potrivit art. 1516, alin. 3 CC, moștenirea poate fi acceptată fie pe calea depunerii la notarul de la locul deschiderii succesiunii a unei declarații de acceptare, fie prin acceptarea de facto, intrând în posesia patrimoniului succesoral.

Petiționara consideră că în conformitate cu art. 1516 Cod Civil, tatăl său a acceptat de facto moștenirea lăsată după decesul mamei, iar ea a acceptat de facto toată masa succesorală rămasă după decesul mamei.

Petiționara îşi întemeiază acţiunea în baza art. art. 1516 CC RM, art. art. 166, 167, 281 alin. (1) lit. f), 284 CPC RM şi solicită constatarea faptului acceptării succesiunii rămase după decesul lui Guțu Vasilii, survenit la 14 martie 2017, prin intrarea în posesie a patrimoniului acestuia.

Reprezentantul petiționarei, avocatul Victor Rusu nu s-a prezentat în ședința de judecată, solicitând examinarea cauzei în absența sa.

La data de 07 octombrie 2024, persoana interesată Serviciul Fiscal de Stat a depus o referință la cerere, potrivit căreia a indicat că confirmarea faptului acceptării succesiunii în termen de 6 luni de zile de la decesul defuncților, poate fi constatată doar de către instanța judecătorească, prin aprecierea probelor prezentate de către petiționară în cadrul cercetării judecătorești. Nici o probă nu are valoare prestabilită, și urmează a fi apreciată în corelare cu circumstanțele cauzei în ansamblu.

Serviciul Fiscal de Stat remarcă că, în conformitate cu prevederile Hotărârii Plenului Curţii Supreme de Justiţie cu privire la practica aplicării de instanţele de judecată a legislaţiei la examinarea cauzelor despre succesiune, pentru stabilirea temeiniciei acțiunii și existența raportului juridic fără vicii ascunse, urmează să fie prezentate instanței următoarelor probe:

- documente oficiale (chitanţe cu achitarea cheltuielilor comunale aferente imobilului din masa succesorală, plata impozitelor pentru bunurile succesorale, precum şi alte acte ce ar

demonstra intenţia moştenitorului de a accepta moştenirea) prin care ar demonstra intrarea în posesie asupra masei succesorale.

- prezentarea probelor pertinente pentru a demonstra că a fost în imposibilitate de a se adresa către notar în termenul prevăzut.
- prezentarea unei confirmări scrise precum că în Registrul dosarelor succesorale şi a testamentelor nu a fost deschisă procedura succesorală şi nu a fost acceptată de către alti moștenitori bunurile succesorale care s-au aflat în gestiunea defunctei/defunctului.
- certificat privind lipsa restanţelor faţă de Bugetul Public Naţional.

Serviciul Fiscal de Stat a solicitat examinarea obiectivă a cauzei în lipsa reprezentantului autorității.

În cadrul şedinţei de judecată primarul s. Aluniș, raionul Rîșcani, Ion Vacarciuc a susținut cererea petiționarei Guțu Ala, deoarece ultima a achitat toate impozitele și nu are datorii față de primărie. Există testamentul care este semnat de bunelul acesteia.

Audiind participanţii la proces, studiind materialele cauzei, instanţa de judecată consideră necesar de a respinge cererea înaintată de către Guțu Ala ca fiind neîntemeiată, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 117 alin. (1) CPC RM, probe în cauze civile sânt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.

Potrivit art. 118 alin. (1) CPC RM, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale, dacă legea nu dispune altfel.

Conform art. 121 CPC RM, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Instanța judecătorească, conform art. 130 alin. (1) - (3) CPC RM, apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea mult aspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță

privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

Cu referire la solicitarea petiționarei de constatare a faptului acceptării succesiunii, instanța de judecată reiterează că, potrivit prevederilor art. 281 alin. (2) lit. f) CPC RM, instanța judecă cauzele în care i se cere să constate acceptarea unei succesiuni și locul ei de deschidere.

Tot odată, potrivit art. 282 alin. (1) lit. b) CPC RM, instanţa judecătorească constată faptul cu valoare juridică în cazul în care petiţionarul nu are o altă posibilitate de a obţine sau de a restabili documentele care ar certifica faptul juridic a cărui constatare o solicită.

În acest contest, instanța de judecată atrage atenția asupra faptului că, potrivit materialelor cauzei, la data de 26 decembrie 2012 de către notarul Ludmila Purcel a fost întocmit testamentul nr. 7882, prin care Guțu Vasilii a testat nepoatei Guțu Ala terenurile agricole ce-i aparțin (f.d.11).

Potrivit certificatului de deces nr. DC-IV 1498883 din 14 martie 2017, se atestă că Guțu Vasilii a decedat la data de ***** (f.d.12).

Din averea succesorală a defunctului Guțu Vasilii face parte terenul agricol cu nr. cadastral *****, amplasat în satul Aluniș raionul Rîșcani.

Potrivit certificatului nr. 113 din 26 februarie 2024 eliberat de Primăria Aluniș raionul Rîșcani, moștenitor testamentar al defunctului Guțu Vasilii este Guțu Ala, iar moștenitori de gradul I sunt: Guțu Ivan, Guțu Anatolii, Zagreduc Nadejda și Guțu Ecaterina (f.d. 15).

Petiționara Guțu Ala invocă că, după decesul bunelului Guțu Vasilii, imediat a intrat în posesia bunului imobil menționat.

Având în vedere că, Guțu Vasilii a decedat la *****, la soluționarea litigiului instanța va aplica prevederile Codului civil în vigoare la data decesului.

În conformitate cu art. 1440 alin. (1)-(2) CC RM, succesiunea se deschide în urma decesului persoanei fizice sau declarării morții ei de către instanța de judecată. Momentul deschiderii succesiunii se consideră cel al decesului persoanei care a lăsat moștenirea sau data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești privind declararea morții lui.

Conform art. 1443 CC RM, locul deschiderii succesiunii este ultimul domiciliu al celui care a lăsat moștenirea, iar dacă locul nu este cunoscut,

locul unde se află bunurile succesorale. Dacă bunurile succesorale se află în diferite locuri, cel al deschiderii succesiunii va fi considerat locul unde se află partea cea mai valoroasă a bunurilor imobile. Dacă nu există bunuri imobile, se consideră locul unde se află partea principală ca valoare a bunurilor mobile.

În sensul prevederilor art. 1449 alin. (1) lit. a) CC RM, testamentul este un act juridic solemn, unilateral, revocabil şi personal prin care testatorul dispune cu titlu gratuit, pentru momentul încetării sale din viaţă, de toate bunurile sale sau de o parte din ele.

Potrivit art. 1516 alin. (2)-(4) CC RM, succesiunea este acceptată de succesor indiferent de faptul dacă este testamentar sau succesor legal. Succesiunea se consideră acceptată când moștenitorul depune la notarul de la locul deschiderii succesiunii o declarație de acceptare a succesiunii sau intră în posesiunea patrimoniului succesoral. Dacă succesorul a intrat în posesiunea unei părți din patrimoniu, se consideră că a acceptat întregul patrimoniu, oriunde s-ar afla și din ce ar consta.

Art. 1517 CC RM stipulează că termenul de acceptare a succesiunii este de 6 luni de la data deschiderii ei.

Instanța de judecată notează că, de la data decesului lui Guțu Vasilii, moștenitorul testamentar Guțu Ala a avut la dispoziție 6 luni de a accepta sau a renunța la succesiune.

Pentru obținerea succesiunii, moștenitorul trebuie să o accepte. Efectuând alegerea în favoarea acceptării succesiunii, moștenitorul urmează să-și manifeste voința de acceptare a succesiunii într-un mod ori altul, deoarece concomitent cu acceptarea succesiunii, atât pentru moștenitori, cât și pentru alte persoane apar consecințe juridice. În caz că voința nu este manifestată în nici un mod, trebuie de înțeles că moștenitorul a renunțat la moștenire, ce de asemenea atrage după sine un șir întreg de consecințe juridice.

Totodată, instanța remarcă că, acceptarea moștenirii se face prin depunerea unei declarații la notarul de la locul deschiderii moștenirii sau prin intrarea în posesiunea patrimoniului succesoral. Dacă succesorul a intrat în posesiunea unei părți din patrimoniu se consideră că a acceptat întregul patrimoniu, oriunde s-ar afla și din ce ar consta. Prin intrarea în posesiune de fapt se înțelege: administrarea, asigurarea, exercitarea folosinței asupra bunurilor succesorale, perceperea chiriei de la locatarii

care locuiesc în casa defunctului, achitarea cheltuielilor comunale aferente imobilului din masa succesorală, plata impozitelor și alte acte ce demonstrează intenția moștenitorului de a accepta moștenirea. Nu se consideră că succesiunea a fost acceptată, dacă moștenitorul a primit depunerea de la instituția financiară în baza dispoziției date de către defunct acestei instituții, iar dispoziția nu a fost făcută pentru cauză de moarte. De asemenea, nu constituie acte de intrare în posesia de fapt a moștenirii: luarea din patrimoniu a unor obiecte ca amintiri de familie, preluarea de către succesor a hârtiilor de valoare pentru a le proteja de pierdere sau furt, declararea unei căi de atac împotriva hotărârii judecătorești în care defunctul a fost parte și a fost înlocuit cu succesorii săi în drepturi și alte acte prin care nu se manifestă voința de acceptare a succesiunii.

Prin scrisoarea nr. 47 din 19 iulie 2024, notarul Purcel Ludmila a informat că după decesul lui Guțu Vasilii, nu este deschisă procedură succesorală, iar moștenitorii acestuia au depășit considerabil termenul de obțiune succesorală (f.d.16).

Conform art. 1519 alin. (1) CC RM, termenul de 6 luni poate fi prelungit de către instanţa de judecată cu cel mult 6 luni.

În cazul dat, instanța de judecată constată că, petiționara dispune de alte posibilități legale pentru valorificarea drepturilor sale asupra succesiunii rămase în urma decesului lui Guțu Vasilii, cum ar fi, prelungirea termenului de acceptare a succesiunii cu 6 luni or, prevederile art. 282 alin. (1) lit. b) CPC RM, în mod imperativ prevăd că, instanţa judecătorească constată faptul cu valoare juridică **în cazul în care petiţionarul nu are o altă posibilitate de a obţine sau de a restabili documentele care ar certifica faptul juridic a cărui constatare o solicită,** pe când, în situația dată, sântem în prezența unui testament lăsat de către defunct, iar succesorul testamentar poate fi repus în termenul de acceptare a succesiunii în condițiile prevăzute de art. 1519 CC RM.

Prin urmare, având în vedere că, petiționarul dispune de posibilitatea legală de a-și valorifica drepturile sale asupra succesiunii lăsate de către Guțu Vasilii în baza testamentului, instanța de judecată ajunge la concluzia de a respinge, ca fiind neîntemeiată cererea înaintată de către Guțu Ala cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii rămase după decesul lui Guțu Vasilii.

Reieșind din cele expuse, în conformitate cu art. art. 238-241 CPC RM, instanţa de judecată

H O T Ă R Ă Ş T E

Cererea înaintată de către Guțu Ala cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii rămase după decesul lui Guțu Vasilii, se respinge ca neîntemeiată.

Părţile sunt în drept de a solicita hotărârea motivată în termen de 30 (treizeci) de zile din momentul pronunţării dispozitivului hotărârii.

Hotărârea poate fi contestată la Curtea de Apel Bălţi în termen de 30 (treizeci) zile, prin intermediul Judecătoriei Drochia Sediul Rîşcani.

Preşedintele şedinţei, **Ion RABEI**
Judecător